

ПЕДАГОГІЧНА ПРАКТИКА

здобувачів вищої освіти першого (бакалаврського) рівня за освітньою програмою «Технології та інформатика»

1. Загальні положення

Педагогічна практика проводиться після вивчення дисциплін психолого-педагогічного циклу.

Тривалість практики – чотири тижні в цьому семестрі.

Бази практик: Комунальна обласна спеціалізована школа-інтернат II-III ступенів з поглибленим вивченням окремих предметів "Багатопрофільний ліцей для обдарованих дітей", заклади загальної середньої освіти Чернівецької або інших областей.

Форми проведення практики – очна або дистанційна (у разі введення карантину).

2. Мета та завдання педагогічної практики

Педагогічна практика здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти за освітньо-професійною програмою «Технології та інформатика» є завершальним етапом практичної підготовки вчителя технологій та інформатики. Вона спрямована на поглиблення психолого-педагогічних і організаційно-методичних засад провадження навчально-виховного процесу у закладах загальної середньої освіти (ЗЗСО).

Мета практики полягає в оволодінні здобувачами першого (бакалаврського) рівня вищої освіти сучасними методами, формами організації праці в галузі їхньої майбутньої професії, формування у них на базі одержаних в університеті знань, професійних умінь і навичок для прийняття самостійних рішень під час конкретної роботи в реальних виробничих умовах, виховання потреби систематично оновлювати свої знання, вести наукові дослідження та творчо застосовувати отримані знання у практичній діяльності.

Практика здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти передбачає безперервність і послідовність її проведення, органічне поєднання з практичними й лабораторними заняттями, отримання здобувачами достатнього обсягу компетентностей відповідно до освітньої програми бакалавра «Технології та інформатика».

Завдання педагогічної практики:

- ознайомити студентів із сучасним станом навчально-виховної роботи у закладах загальної середньої освіти (ЗЗСО), передовим педагогічним досвідом, станом реалізації основних завдань концепції Нової Української Школи;
- закріпити і поглибити знання з психолого-педагогічного та методичного циклу дисциплін, розширити обсяг теоретичних знань з фаху;
- формувати психологічну готовність до роботи в школі;
- розвивати особисті якості, які необхідні в професійній діяльності вчителя;

- формувати вміння і навички реалізовувати професійні функції: конструктивну, мобілізуючу, організаторську, комунікативну та інформаційну;
- встановлювати та поглиблювати зв'язок теоретичних знань студентів з реальним навчально-виховним процесом, розвивати вміння використовувати ці знання під час вирішення конкретних навчальних і виховних ситуацій;
- формувати у майбутніх педагогів професійну майстерність під час виконання ними обов'язків вчителя технологій та інформатики, а також класного керівника;
- формувати навички підготовки і проведення уроків з інформатики та технологій у закладах базової середньої освіти, позакласних навчальних і виховних заходів;
- реалізовувати творчий, дослідницький підхід до педагогічної діяльності;
- виробляти вміння встановлювати внутрішньо-предметні та міжпредметні зв'язки, використовувати ефективні педагогічні технології, новітні інформаційно-комунікаційні технології та засоби навчання;
- виховувати у студентів національно-патріотичні, інтелектуальні, моральні, естетичні та інші якості, інтерес і любов до обраної професії, потребу в самоосвіті, виробляти творчий науково-дослідницький підхід до педагогічної діяльності.

Перед початком педагогічної практики організовується настановча конференція, на якій студентам роз'яснюються задачі, зміст та порядок її проходження.

Зміст і обсяг роботи студентів на практиці розраховані на 30-годинний робочий тиждень. Студенти повинні працювати в школі по 6 годин щодня. Для ведення навчально-виховної роботи з учнями студенти прикріплюються до класів, де виконують обов'язки помічника вчителя і класного керівника. Крім того, практиканти проводять позакласну навчально-виховну роботу, беруть участь в методичній та інших видах роботи школи. В процесі практики студенти проводять залікові уроки, виховні і позакласні заходи з диференційованою оцінкою, беруть участь в їх обговоренні і аналізі, ведуть щоденник педагогічної практики, складають психолого-педагогічну характеристику учня та класу.

Режим роботи студентів-практикантів визначається керівниками практики. Усі студенти повинні прийти в школу за 15 хвилин до занять в своєму класі і закінчувати роботу через 6 годин. Практиканти організовують свою діяльність відповідно до вимог Статуту школи, підпорядковуючись Правилам внутрішнього розпорядку, виконують розпорядження адміністрації школи і керівників практики. У разі невиконання вимог, що пред'являються до практиканта, він може бути усунений від проходження практики. Студент, усунений від практики або робота якого за практику визнана незадовільною, вважається тим, що не виконав навчальний план даного семестру.

Педагогічна практика завершується підсумковою конференцією, на якій підводяться підсумки і оцінюються результати практики.

Відповідно до змісту освітньо-професійної програми «Технології та інформатика» для здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти за спеціальністю 014.10 – Середня освіта (технології) під час проходження практик студентів має бути забезпечення набуття наступних компетентностей.

Інтегральна компетентність: Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі у галузі середньої освіти, що передбачає застосування теоретичних знань і практичних умінь із наук предметної спеціальності, педагогіки, психології, теорії та методики навчання і характеризується комплексністю та невизначеністю умов організації освітнього процесу на рівні базової середньої освіти.

Загальні компетентності (ЗК):

ЗК2. Знання й розуміння предметної області та професійної діяльності.

ЗК10. Здатність поважати різноманітність і полі культурність суспільства, усвідомлювати необхідність рівних можливостей для всіх учасників освітнього процесу.

Спеціальні (фахові та предметні) компетентності (ФК, ПК):

ФК2. Здатність забезпечувати навчання учнів державною мовою; формувати та розвивати їх мовно-комунікативні уміння і навички в області предметної спеціальності.

ФК3. Здатність виявляти й окреслювати мету та завдання педагогічної діяльності, здійснювати проектування процесів навчання й виховання учнів з урахуванням їх вікових та індивідуальних особливостей, освітніх потреб і можливостей; добирати та застосовувати ефективні методики й технології навчання, виховання й розвитку учнів.

ФК4. Здатність формувати та розвивати в учнів ключові та предметні компетентності, реалізовувати наскрізні змістові лінії засобами навчального предмета та інтегрованого навчання, розвивати критичне мислення.

ФК5. Здатність здійснювати контроль і об'єктивне оцінювання рівня навчальних досягнень учнів на засадах компетентнісного підходу, аналізувати результати їхнього навчання, навчати учнів оцінюванню та самооцінюванню.

ФК6. Здатність до формування учнівського колективу, навичок командної роботи; знаходження ефективних шляхів мотивації учнів до саморозвитку; спрямування на прогрес і досягнення з урахуванням здібностей та інтересів кожного з них.

ФК7. Здатність до здійснення професійної діяльності з дотриманням вимог законодавства щодо охорони життя й здоров'я учнів (зокрема з особливими освітніми потребами); використання здоров'язбережувальних технологій під час освітнього процесу.

ПК7. Здатність організовувати контроль за дотриманням технологічної дисципліни та правил безпечної експлуатації інструментів і технологічного обладнання, вимог з охорони праці та техніки безпеки на робочому місці, протипожежної безпеки і захисту довкілля.

Програмні результати, яких необхідно досягти у процесі проходження практики

РН2. Демонструвати вміння навчати учнів державною мовою; формувати та розвивати їх мовно-комунікативні уміння і навички засобами навчального предмета та інтегрованого навчання.

РН3. Визначати освітні цілі, планувати та проєктувати навчальний процес на основі компетентнісного підходу з урахуванням освітніх потреб учнів; класифікувати форми, методи та засоби навчання предмета.

РН4. Добирати та застосовувати сучасні освітні технології та методики для формування ключових і предметних компетентностей учнів; критично оцінювати результати їх навчання та ефективність уроку.

РН5. Добирати доцільні форми та методи виховання учнів на уроках і в позакласній роботі; аналізувати динаміку особистісного розвитку учнів, визначати ефективні шляхи їх мотивації до саморозвитку та спрямування на прогрес і досягнення з урахуванням здібностей та інтересів кожного з них.

РН9. Застосовувати сучасні інформаційно-комунікаційні та цифрові технології у професійній діяльності.

РН10. Демонструвати володіння сучасними технологіями пошуку наукової інформації для самоосвіти та застосування її у професійній діяльності.

РН12. Аналізувати власну педагогічну діяльність та її результати, здійснювати об'єктивну самооцінку і самокорекцію своїх професійних якостей.

ПРН2. Називати, класифікувати й аналізувати форми і методи організації проєктно-технологічної діяльності та розвитку творчих здібностей учнів; демонструвати здатність до організації освітнього процесу.

ПРН7. Класифікувати й аналізувати традиційні та новітні технології формотворення, створення художнього малюнка, колористики й орнаментики, пластичного мистецтва.

ПРН8. Називає і описує суть технологій художньої обробки конструкційних матеріалів і виготовлення виробів декоративно-ужиткового мистецтва та їх дизайну, демонструє володіння відповідними способами та техніками, уміє організовувати творчу проєктно-технологічну та предметно-перетворювальну діяльність.

ПРН16. Аналізувати дидактичний потенціал електронних засобів навчання, приймати участь в організації дистанційного навчання з використанням систем його підтримки та електронних освітніх ресурсів.

ПРН17. Розв'язувати задачі шкільного курсу інформатики різного рівня складності, аналізувати та оцінювати ефективність розв'язку та формувати відповідні вміння в учнів.

ПРН18. Добирати та використовувати сучасні інформаційно-комунікаційні технології в освітньому процесі та в позакласній роботі, аналізувати й оцінювати доцільність й ефективність їх застосування.

3. Організаційні вимоги до педагогічної практики студентів

Педагогічна практика студентів організовується Інститутом силами кафедри професійної та технологічної освіти і загальної фізики на основі наказу по університету, де затверджується керівник педагогічної практики, який здійснює безпосереднє керівництво нею.

Перед початком практики організовується настановна конференція, на якій студентам роз'яснюються задачі, зміст та порядок її проходження. Під час проходження практики студент, з метою набуття конкретних компетентностей, повинен виконувати індивідуальні навчальні та виробничі (практичні) завдання.

Тему і зміст індивідуального завдання студент отримує на кафедрі за згодою керівника практикою безпосередньо перед вибуттям на практику.

Робочий день студента-практиканта в закладі бази практики становить 6 годин. Для ознайомлення з формами і методами навчально-виховної роботи з учнями практиканти відвідують заняття з виробничого навчання та заходи з позакласної навчально-виховної роботи. У процесі практики студенти виконують завдання практики та ведуть щоденник практики. По завершенні практики (не пізніше третього дня) студенти подають на кафедру оформлений, підписаний керівником практики та завірений підписом і печаткою закладу-бази практики щоденник, а також звіт, у якому мають бути висвітлені результати, досягнуті за час проходження практики.

Звіт повинен бути оформлений відповідно до вимог Стандарту щодо технічних звітів і структурований наступним чином:

- титульний аркуш;
- індивідуальний план (завірений підписами практиканта і керівника практики);
- графік відвідання та самостійного проведення занять і виховних заходів (завірений підписами практиканта і керівника практики);
- план-конспект залікового заняття;
- розробку (сценарій) виховного заходу, проведеного практикантом;
- характеристики групи, до якої закріплений студент у ЗЗСО та одного з учнів цієї групи (завірені керівником практики від ЗЗСО);
- самоаналіз педагогічної діяльності під час практики (опис виконаних дій, набутих знань, умінь і навичок, конкретні результати і т.п.);
- висновки практиканта щодо отриманих ним результатів, його зауваження та пропозиції (за наявності) щодо організації практики.

Режим роботи студентів-практикантів визначається керівниками практики відповідно до вимог Статуту закладу, в якому вона виконується. Практиканти підпорядковуються Правилам внутрішнього розпорядку, виконують розпорядження адміністрації закладу та керівників практики. У разі невиконання вимог, що пред'являються до практиканта, він може бути усунений від проходження практики. Студент, усунений від практики або робота якого за практику визнана незадовільною, вважається таким, що не виконав навчальний план даного семестру.

Захист практики відбувається протягом тижня після її завершення у формі підсумкової конференції, на якій заслуховуються усні доповіді-звіти

практикантів, підводяться підсумки і оцінюються результати практики.

Основні критерії оцінки результатів педагогічної практики:

- ступінь сформованості загальних, фахових і предметних компетентностей;
- рівень досягнення студентом програмних результатів і осмислення ним своєї практичної діяльності (її задач, змісту, методів, результатів, складнощів);
- рівень професійної і суспільної спрямованості майбутніх вчителів (інтерес до педагогічної професії, любов до дітей, активність, відповідальне і творче відношення до роботи).

Оцінки з педпрактики є одними з основних, вирішальних під час обговорення питання про рекомендацію випускника кафедри професійної та технологічної освіти і загальної фізики до випускової акредитації.

4. Права і обов'язки студентів-практикантів

Студент має право:

- звертатися до керівників практики університету, адміністрації, керівників практики від закладу освіти з усіх питань, що виникають у процесі практики;
- виносити пропозиції по вдосконаленню навчально-виховного процесу, організації практики;
- брати участь в роботі конференцій, педагогічних рад та нарад закладу;
- користуватися бібліотекою закладу, кабінетами і навчально-методичними посібниками, що знаходяться в них.

Студент зобов'язаний:

- виконувати всі види робіт, передбачених програмою практики, проводити навчально-виховну роботу з учнями;
- приходити до початку уроків в своєму класі, йти після їх закінчення, якщо немає інших обставин, що вимагають його присутності;
- звертатися до вчителів, студентів-практикантів по імені-по батькові;
- бути уважним, доброзичливим і ввічливим у відносинах з школярами, вчителями, батьками, викладачами, студентами групи;
- здавати звіти в точно вказані терміни і керівникові практики, який вказаний в плані;
- відвідувати всі консультації, методичні наради;
- нести відповідальність за життя і здоров'я учнів протягом часу їх знаходження в школі разом з класним керівником;
- попереджати вчителя про намір відвідати його урок;
- у разі пропуску, запізнення повідомити керівнику наперед, пояснити причину відсутності або запізнення, надати необхідні документи (довідка про хворобу та ін.)

5. Зміст індивідуальної діяльності практиканта

Прибувши на практику, студент повинен:

1. Подати керівникові від закладу освіти щоденник, індивідуальну програму практики та проінформувати його про завдання, які ставляться кафедрою перед ним на термін проходження практики.
2. Ознайомитися з робочим місцем, правилами експлуатації навчального устаткування, правилами техніки безпеки, правилами внутрішнього розпорядку закладу освіти.
3. Ознайомитися з навчально-матеріальною базою, станом навчально-виховної роботи закладу освіти, окремого класу, організацією позакласної роботи, трудовим, фізичним, естетичним вихованням.
4. Вивчити планування, облік, звітність роботи викладачів, методистів, постановку методичної роботи в закладі освіти.
5. Протягом першого тижня практики скласти та узгодити план роботи на весь період з конкретними графіком проведення не менше 4 уроків або не менше 2 спарених уроків (один з яких – заліковий), відвідати не менше 32 уроків (16 пар) вчителів та своїх колег-практикантів. Розширений план-конспект залікового уроку здати на кафедру.
6. Навчитися аналізувати уроки та оформляти протокол обговорення відкритого уроку.
7. Розробити і провести один виховний захід в класі, проаналізувати його результативність. Розробку заходу (сценарій) та висновки здати на кафедру.
8. Здійснити психолого-педагогічне дослідження окремих учнів класу та клас у цілому. Психолого-педагогічні характеристики учня і класу здати по закінченні практики на кафедру.
9. Брати участь у розробці та виготовленні навчальних посібників, переобладнанні навчальних майстерень або класів. Зміст і призначення виконуваних робіт відобразити у звіті.
10. Оформити звітну документацію про проходження практики, завірити її у керівника практики від закладу освіти – місця проходження практики та його керівника та подати на кафедру (керівникові практики від кафедри) у термін, визначений календарним графіком практики.